
Aangenaam Henk Scholten !!

Het VCI-bestuur sprak in 2012 af om in 2013 te beginnen met het interviewen van leden van onze vereniging die veel ervaring hebben en/of iets te vertellen hebben.

Dit eerste interview met Henk Scholten (1944) vond plaats op 28 januari 2013 in Markelo en werd opgetekend door Ad van Houten en Dennis van der Waals.

Henk, wij willen jou graag interviewen, omdat wij weten dat jij wat imkeren betreft heel veel ervaring hebt. Het lijkt ons zinvol om dit interview in de nieuwsbrief en op de website te publiceren, zodat anderen wellicht nog wat van jou kunnen leren. Henk gaat hiermee akkoord.

Hoe ben je tot imkeren gekomen?

Ik liep al in de jaren 1953 tussen de bijen van mijn opa, ik was een jaar of negen. Het waren kleine zwarte bijen. Er was destijds veel noseema. Een vereniging in de buurt van Apeldoorn schafte daarom allemaal Italiaanse koninginnen aan, want ze dachten dat die geen last van noseema hadden. Maar dat bleek later onjuist te zijn.

Voor 1953 werd met zwarte bijen geïmkerd, na de invoer van de Italiaanse koninginnen veranderde dat en vertoonden de nakomelingen een rode streep.

Waar ben je voor het eerst gaan imkeren?

Medio 1966 in Markelo, midden in het dorp. Maar eerst volgde ik in Enschede, op Ledeboerpark, de basiscursus bij Nico van Dalen, die zijn tijd toen al ver vooruit was.

Je leerde op de theorieles nog dat een "bijenmaat" 5 mm tot 7 mm hoort te zijn: minder dan 5 mm kitten ze dicht en meer dan 7 mm bouwen ze dicht. Je kunt nu alle boeken erop na slaan, het wordt nergens meer vermeld.

En dat terwijl het nogal eens voor komt dat de maten niet kloppen. De bijen kitten en/of bouwen dan alles aan elkaar. Mijn ervaring is dat wanneer een beginnend imker dat overkomt, hij er snel de brui aangeeft. Sinds ongeveer 1978 tot heden imker ik op dit mooie stuk land buiten het dorp.

Met welke bijen heb je geïmkerd en waarmee nu?

Ik ben begonnen met Carnica's. Ik kwam al op Schiermonnikoog toen de bijen nog in de duinen stonden. Er was toen nog geen stal. De eerste stal heb ik samen met Nico van Dalen gebouwd. Samen hebben we toen alle materialen in een bus geladen. De balken waren zo lang dat er net zoveel buiten uitstaken als dat er binnen lagen.

Schiermonnikoog was toen al een teeltstation, je kon er je bevruchtungskastjes brengen.

Waarom ben je destijds begonnen met Carnica's?

Door de basiscursus van Nico van Dalen, die vond Carnica's heel goed. Het waren Schiercarnica's. Tegenwoordig haalt hij zijn carnica materiaal in Duitsland. Is hij heel tevreden over.

Ik ben daarna een jaar of 15 van de Carnica's af geweest, maar heb wel aan selectie gedaan. Na die tijd ben ik maar eens rond gaan kijken, want de jongens hier in de buurt hadden allemaal Schier. Ik kwam met iemand in contact, die ging naar Duitsland en zo is het begonnen. Vanaf 1994 weer Carnica's, dus nu al ruim 20 jaar.

Hoeveel volken heb je ingewinterd en waar staan ze?

In 2012 heb ik 97 volken ingewinterd. Ze staan allemaal hier op de stal.

Ik heb nog negen andere plekken waar ze na de uitwintering zo snel mogelijk naar terug gaan tot de volgende inwintering.

Ik doe dat omdat er vanwege de dracht niet teveel volken op één plek moeten staan.

In het najaar is er veel dracht op de hei en de vossenbes. 2012 was een slecht jaar, heel weinig honing.

Op de plaats van de grote stal is er weinig dracht. Vroeger konden er wel 30 volken staan en nu nog maar ongeveer 10. Komt vooral omdat er om de 4 of 6 weken gemaaid wordt, o.a. is er geen klaver meer. De dracht is enorm teruggelopen. 500 meter verderop is het dorp, daar kunnen ze nog wat halen.

Het belangrijkste is overwinteren. Een volk dat met 20000 bijen de winter in gaat moet in het voorjaar 15000 bijen hebben en geen 5000. Daar moet je niet van natelen. Een koningin met 4 soeplepels bijen is niks.

Ik winter alle volken in na de hei, in september en bestrijd dan niet. Doe je dat wel dan is dat in de tijd van de geboorte van de winterbijen.

Wintervoer is suikerwater, 10 kg suiker per volk. Kijk voordat ik ga voeren eerst in de volken hoeveel ze zelf nog hebben en vul het aan tot 10 kg.

Met welke kasten imker je?

Ik imker met spaarkasten, maar alleen met honingkamers. De ramen zitten in warmbouw. Dus overdwars, niet richting het vlieggat, zo werken de Duitsers ook. De bodems hebben het vlieggat dus dwars op de raat.

Hoe komt het dat jij zo werkt, is dat altijd geweest of ben je langzaam omgegaan?

Men zegt dat sinds er varroa is, de bodems van gaas zijn voorzien, dat is onjuist. Al toen ik begin 1960 naar cursus ging hadden de bodems van twee kasten op de verenigingsstal van Nico van Dalen al gaas. Dat bleken naderhand de beste

volken. Na een half jaar hadden alle kasten een gaasbodem, zonder schuiflade.

Ik winter altijd op twee honingkamers in, maar zet daar wel een lege honingkamer onder met wat klimramen. Als je dat niet doet kitten ze de gaasbodem helemaal dicht. Ik bewaar nooit ramen. Ramen bewaren is ellende bewaren. Ramen worden allemaal uitgesmolten en opnieuw van kunstraat voorzien.

In de warmbouw halen de bijen honing in de achterste 4 of 5 ramen. Die worden geslingerd en teruggezet, dat wil zeggen: de voorste ramen worden gehangen op de plaats van de honingramen en de geslingerde op de lege plekken voorin.

Met welke carnicalijnen werk je?

Met 07, Troiseck Hoffmann en Celle Troiseck.

Waarom die keuze?

Er zijn veel verschillen. Een beginnening moet niet met een Celle Troiseck beginnen. Celle heeft de beste bijen van Europa, misschien wel de beste van de hele wereld. Ze hebben één nadeel: een beetje stekerig. De 07 is de zachtaardigste. De Troiseck Hoffmann zit daar tussen in.

Welke verschillen zijn er verder tussen de 07 en de Troiseck Hoffmann?

Troiseck Hoffmann reageert snel op temperatuursverschillen. Ze krimpen. Ze komen daardoor niet om van de honger.

07: een kiloknaller zoals goedkoop vlees bij de Aldi. In het begin sloeg de 07 ontzettend door in het broed. Dat probeer ik er nu uit te krijgen. Als er geslingerd was gingen ze de volgende dag meteen beleggen. De Troiseck Hoffmann zou dat nooit doen. Het nadeel van de 07 is dat je ze bij weinig dracht moet voeren. (een beetje Buckfastachtig).

Met welke lijnen ben je het meest tevreden? En waarom heb je gekozen voor 3 lijnen in plaats van 1? Teeltmateriaal door kopen of door KI?

Nee ik koop niet, ga met eigen koninginnen naar de eilanden. Dus eiland-bevrucht of KI-bevrucht van Celle. Celle is niet op een eiland te bevruchten. Qua ontwikkeling ligt de Celle lijn tussen de Troiseck Hoffmann en de 07 in. De Celle is niet zo snel als de 07. De 07 heeft nu al broed.

Je bent leverancier van teeltmateriaal; overlarven, aangebroede doppen, P-moeren en je bent mentor.

Liever eiland-bevrucht dan KI-bevrucht van Celle. Dat is een heel goede bij maar kan alleen KI bevrucht worden.

Heb jij ook probleem met het feit dat wanneer het in het voorjaar ineens hard gaat vriezen dat ze van de voer afraken?

Nee, dat ken ik niet. Ik winter altijd in op 3 honingkamers. Als je dat op twee doet, dan moet je er een lege bak onderleggen anders zitten ze te dicht op het gaas.

Henk loopt even weg om hout op het vuur te gooien, het wordt koud.

Heb je veel last van dode volken?

Nee, je moet de volken niet laten overwinteren op heidehoning. Daar kunnen de bijen niet tegen. Daar zitten te veel reststoffen in!

Hebben je volken veel varroa?

Celle en de 07 zijn de besten wat betreft weinig varroa.

Ik bestrijd alleen met oxaalzuur in december. Er gaan meer bijen dood aan te veel bestrijding dan door varroa. Bestrijd zo weinig mogelijk maar dan 1x goed. Wel darrenraat uitsnijden. Minimaal 10x dan hoef je in de zomer verder niet te behandelen.

Oxaalzuur met een verdamper. Niet druppelen, je doet de bijen dan zo veel kwaad. Bijen moeten wat mijten hebben, anders leren ze er niet mee omgaan. Ik gebruik geen mierenzuur. Als je oxaalzuur verdampt wordt

*het mierenzuur. Vooral in de zomer niet om de 10 dagen sproeien en daarna klagen dat de koningin niet eens meer een jaar oud wordt.
Let op dat je de bijen voert als er geen dracht is, zo kweek je goede moeren.*

Sinds wanneer ben je lid van de VCI?

Sinds 2006, en ook mentor.

Word je veel benaderd als mentor?

Jawel dat gebeurt regelmatig.

Laatste vraag: smelt je zelf alle was en hoe dan?

Het wordt inmiddels donker en Henk laat ons zijn wassmelketel achter de stal zien. Hij stookt buiten de ketels warm op een houtvuur. De grote wasblokken spreken boekdelen.

De suiker lost hij op in een aangepaste oude wasmachine, een tijdje laten draaien en het suikerwater is klaar om te voeren.

Henk maakt in zijn werkplaats zelf zijn kasten. Na het bekijken van de opgeslagen kastjes voor koninginnenteelt is het weer tijd om naar huis te gaan. Uit alles blijkt wel dat we met een doorgewinterde imker te maken hebben.

Wij hebben Henk veel beter leren kennen en hopen dat het voor de lezers van dit verslag ook geldt.

Vereniging van Carnica Imkers

www.verenigingvancarnicaimkers.nl

voorz. Henk brouwer 06-40715064; secr. Dennis van der Waals 06-30919821; penn. Ad van Houten 06-54935417;
Ton van Gastel 06-25226151; Theo van der Wijk 06-54601733; Jos Römgens 06-15035337